

מה גרם לתאונה

המיסחורית של החוקר

בדרך שמע יחיאל פיקהולץ, (איש צוות החקירה בפרשת ברנס) ברדיו את ההוראה על הסכמתו של נבוח להעיד נגד אנשי צוות החקירה, שהוא עצמו נימנה על אנשיו. פיקהולץ נבהל, ככל הנראה, וללא שום סיבה נראית לעין סטה מכוון ניתו מהכביש ופגעה במכונית אחרת. עתה מאושפז פיקהולץ במצב קשה בבית חולים בירושלים.

הקצין שהושעה בפרשת חנוך

היה אחד מחוקרי ברנס

אחד מחברי הצוות של מרכוס, ואולי הטוב שבחוקרי צוות זה, המפקח ישראל מזורחי, הושעה מתפקידו במיטרה וממתינו למישפט בעקבות פרשת דני חנוך (שהודה ברצח שלא ביצע).

ביכונסקי:

מורה לקשייחיוך

יורם ביכונסקי, החשוד הראשון בפרשת רצח רחל הלר, הוא עתה מורה ממלא מקום בבית הספר לנערים קשייחיוך בנה"ר.

אור חדש על פרשת ברנס:

הנאשם הוא עקר!

אחת הבעיות של עמוס ברנס נעוצה בהתייחסותו לנושאי המין והכבוד הגברי.

אם אכן ברנס הוא עקר מתעוררת השאלה מדוע לא גילה זאת במהלך מישפטו. אך מי שמכיר את ברנס יודע את התשובה. הצעיר היה מוכן לבלות את כל חייו בכלא, ובילבד שלא תגלה „בושתו“ ברבים.

גילוי חדש:

מדוע נעלה הנרצחת

נעליים שטוחות?

נושא אחר שאותו העלה גולדברג בי תזכירו, נגע לנעליים של רחל הלר, הי חיילת נמכת-הקומה הקפידה מאוד על הופעתה. בכל פעם שהיתה יוצאת עם ביכונסקי, שאף הוא נמך-קומה, היתה נועלת נעליים שטוחות. כשיצאה עם גבר רים גבוהים, כמו עמוס ברנס, המתנשא לגובה של מטר ושמונים, נעלה נעלי-עקב. ידידתה של רחל לבית רוטנברג, משם יצאה אל דרכה האחרונה, העידה שרחל שאלה ממנה נעליים שטוחות-עקב לפני הפגישה שלה בערב הרצח.

היועץ המישפטי החליט

על מישפט חוזר - והתחרט!

בישיבה שנערכה לפני שבוע בלישכתו של היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור יצחק זמיר, השתתפו פרקליט המדינה, גבריאל בר, עורכתו קרפ, וראש אגף החקירות במיטרה, ניצב יחזקאל קרתי. באותה ישיבה קיבלו הארבעה החלטה נדירה: לבקש מבית-המישפט את חידוש מישפטו של עמוס ברנס. למחרת היום טילפן זמיר אל משתתפי הישיבה ואמר: „בואו נשקול את העניין עוד פעם במשך שבוע.“

המפכ"ל קרע חזכיר

של מרכוס

למרכוס לא היתה שייכות לרצח רחל הלר לפני שהתברר ששני צוותי החקירה הקודמים נכשלו. או התבקש מרכוס על ידי המפכ"ל, שאול רוזווליו, לעמוד בראש צוות שחקור את הסיבות לכישלונם של שני הצוותים הקודמים. הוא הגיש לרוזווליו מיסמך עבכרס, כתוב בלשון בוטה, שבו האשים את אנשי הצוותים הקודמים בשלומיאליות ובחוסר-כישרון. המיסמך היה כה חמור עד שרוזווליו קרע אותו לגורים, בנוכחות מרכוס.

מרכוס ניסה להתפרץ

ללישכת המפכ"ל

כאשר התסוצצה הפרשה, טען מרכוס כי שיקר לבית-המישפט אחרי שקיבל לכך אישור ממפקדו, המפכ"ל רוזווליו. כשהבין מרכוס שהוא עלול להיות מובא לדין בגלל השקר הזה, ביקש להיפגש עם רוזווליו, כדי שהמפכ"ל יאשר שאכן הורה לו לעשות כן. רוזווליו התחמק מפגישה.

מרכוס הגיע לבניין המטה הארצי וביקש להתפרץ אל לישכת המפכ"ל בכוח. נהגו של המפכ"ל בלם אותו, ורוזווליו, ששמע צעקות, יצא לראות מה מתרחש. רק אז זכה מרכוס להיפגש איתו, אך איש אינו יודע מה נאמר באותה פגישה. בסופו של דבר החליט היועץ המישפטי לממשלה, הפרופסור אהרון ברק, שלא להעמיד את מרכוס לדין. ברק קיבל את טענתו של מרכוס, שלפיה שיקר לבית-המישפט „בתום לב“.

מפתבר, איפוא, פי בכתבה זו היו לפחות עשרה סקופים, שכל אחד מהם יכול היה לספק כותרת גדולה בצהרון. אצלנו „נבלעו“ כולם בכתבה כוללת, ש-ביקשה לספק לך תמונה שלמה, שקולה ואמיתית.

אנחנו נמשיך בשיטה זו, ואם תשמע פעם מפי חבר, שקנה את הגליון בקיוסק, „בכתבה על הפרשה היא לא היה שום דבר חדש“ — בקש ממנו לבדוק זאת שוב.

מ.י. גלילי

„העולם הזה“, שבועון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תל-אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03-232262/3/4. תאריך: 136 • מען מברקים: „עולמפרס“ • העורך הראשי: אורי אכנרי • ראש המערכת: יוסף ינאי • עורכת-בנית: יוסף שנון • עורכת כיתוב: לילית בוארון • צלמי מערכת: ציון צפריר וענת סרגוסטי • כתב בכיר: יוסף היימן • ראש המינהלה: אברהם סיטון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: „העולם הזה“ בע"מ • מודפס ב„הדפוס החדש“ בע"מ, תל-אביב, רחוב בני-אביגדור • הפצה „גד“ בע"מ • גזופות „צינקוגרפיה, לכספי“ בע"מ.

קיא קי

הגליון הקדשנו לכתבה שלושה עמודים שלמים, תחת הכותרת „קיללת רחל הלר“. ביקשתי מראש-המערכת, יוסף ינאי, שיניח על החקירה, לסמן את הידיעות החדשות, הבילעדיות, של העולם הזה שהיו משובצות בכתבה זו. אני רוצה להביא אותן להלן בנפרד.

והי רשימה די מרשימה, אם לוקחים בחשבון כי לא היה בשבוע שעבר יומון, צהרון, תחנת-רדיו ותחנת-טלוויזיה שלא הקדיש את כל מירצו לחקירת פרשה זו.

הייתי רוצה לשתף אותך הפעם באחת הבעיות המלוות את העולם הזה מאז ראשית המערכת הזאת, שבקרוב ימלאו לה 31 שנים.

הנה הבעיה: ישנה פרשה המסעירה את המדינה במשך ימים ושבועות, כל אמצעי-התיקשות בוחשים בה, מיטב ה-כתבים חוקרים אותה, במירוץ יומימי (ושעה-שעת) אחרי סקופים. פונים לכל המקורות האפשריים, העניין מואר מכל הצדדים, נכתבים עליו מאמרים וכתבות למכביר.

במצב כזה, מהו תפקידו הטבעי של שבועון? לפי המקובל בעולם: לסכם את הפרשה, להציג אותה בתמונה שאין בה חידושים, אך שהיא שלמה ומאוזנת. הרסיסים, שהתפרסמו מדי יום, מצטרפים בכתבת השבועון לתיאור מלא. כך מספיקים בפרשות כאלה שבועונים כמו טיים בארצות-הברית, דר פייגל בגרמניה וליאקספרס בפאריס — שבועון גי-חדשות הדומים במהותם לשבועון זה.

אולם העולם הזה יש אמיביציה נוספת: הוא רוצה לגלות גם סקופים משלו. אין הוא מסתפק באירגון החומר שנאסף על-ידי אחרים. הוא אוסף חומר משלו. בבואו כמה ימים אחרי אמצעי-התיקשות היומיים, הוא רוצה לחדש — הן בפרטים, הן בהצגת התמונה הכוללת. הוא שולח בכך לעיתים די קרובות, תודות לשיטות המיוחדות ולקשרים המיוחדים שלנו.

הצוות עובד, אוסף סקופים חדשים, ואז, בבואו לכתוב את הדברים, הוא ניצב לפני בעיה. לפניו הבירה בין עתי אפשרויות: האחת היא לפרסם את סקר הפים החדשים בלבד, כדי להבליטם; והשנייה היא לכתוב סיפור שלם ומלא, ול-שלב בו את הסקופים החדשים.

אנחנו נוהגים ללכת בדרך השנייה, לה-גיש לקורא את התמונה השלמה, תוך הרצאת-דברים חדשה. בתוך הסיפור הכר לל ישרן גם הידיעות החדשות שלנו, המאירות לאיפנים את הפרשה כולה באור חדש לגמרי. כך נש לקורא כתבה שהיא גם מקורית, גם חדשה וגם שלמה.

הצרה היא שהקורא, איננו חוקר ואינו מתעמק בדברים, מתעלם לא פעם מן הסקופים שלנו, המשבצים בסיפור. אין דבר מרגיו יותר מאשר לשמוע, מפי קורא: „הסיפור שלכם על הפרשה אינו מחדש כלום. נכון, זה כתוב יפה, אבל כבר קראתי את כל זה.“ הוא פשוט לא שם לב לכך, שיש בסיפור יסודות חד-שיים רבים ומשמעותיים.

מה לעשות? הרי איננו יכולים לכתוב: שים לב, הפרט הזה-זהו הוא סקופ שלנו הידיעה ההיא-היא היא גילוי בילעדי שלנו!

עשיתי השבוע נסיון מעניין (אותי, לפי חות) לגבי הסיפור שהקדשנו לו את ה-שער האחורי של הגליון האחרון של העולם הזה (2265). הכותרת היתה: „כך רימתה המישטרה — פרשת ברנס“. בתוך

הכתבה על פרשת ברנס (העולם הזה 2265) ובכל זאת: עשרה סקופים

פסיכיאטרים וגרולוגית קבעו, ש-ככל הנראה סובל ברנס מעקרות. רבה שהצעיר יפה-התואר, שזכה בהצלחה רבה אצל בנות המין היפה, לא הודה בכך מעולם. אחת הגירסות של המישטרה היתה שרצח את הלר משום שגילתה דבר-מה הקשור ביכולת המינית שלו ולעגה לו על כך.

כשחקר ביכונסקי במיטרה, בחזקת חשוד ברצח, לא העלה איש מצוות החוקר רים את הנושא המיני. לכל היה ברור שביכונסקי היה חברה הקבוע של רחל, ויומניה האישיים אף גילו, שהיא קיימה עימו יחסי-מין בתדירות גבוהה. איש לא חשד בביכונסקי שרצח את רחל אחרי שאנס אותה או שניסה לאנוס אותה.

רק כשהפך ברנס חשוד עלה הנושא המיני. המישטרה גילתה לפתע סימני זרע, ומענה שהם של ברנס. ביגלל משך הזמן שעבר בין הרצח לבין תפיסתו של ברנס, אי-אפשר היה להשוות בבדיקה מעבדתית את סימני הזרע, שנמצאו לטע-נת המישטרה על גופה של רחל, עם הזרע של ברנס. איש אף לא ביקש מברנס דוגמת-זרע, והכל קיבלו כמובנה מאליה את העובדה שהוא בעל הסימנים שנמצאו על גופה של הקורבן. אם אכן יסתבר, שכלל לא נמצאו סימני זרע על גופה, או שעמוס ברנס הוא עקר, תתמוטט אחת מטענות התיבעה.

כל אחת מן הידיעות האלה היתה מהווה בעיתון יומי ידיעה מרעושה, תחת כור-חרה מפוצצת. הנה לדוגמה כמה קטעים מתוך הכתבה, בתוספת הכותרת שהיא היתה זוכה בו בעיתון יומי:

חוקר רצח רחל הלר

נפל אגג

כמה שבועות אחרי שפרש מהמיש-טרה, באחד הלילות שבהם נדדה שנתו ביגלל הפרשה, טייל חנא חדאד (החוקר הראשון של רצח רחל הלר) על גג ביתו, בכפר טורען. הוא מעד, שבר את כתפו ואושפז במשך חודשים רבים. חדאד הגיש תביעת פיצויים נגד המישטרה, טען שפציעתו התרחשה מפני שפרשת רחל הלר העסיקה את מחשבתו וכי היתה זאת תאונת עבודה. התביעה נדחתה.

התובע במישפט ברנס

נתפס בהברחת דולרים

לפני כמה חודשים נתפס בראונר, היום עורך-דין פרטי עשיר, בנמלה-התעופה בן-גוריון, כשעל גופו מאות אלפי דולרים שאותם ניסה להבריח מהארץ.